

Sint Lambertuskerk in Buren

Werkblad 7-8 op school

naam:

groep:

Graven van Buren

Christenen

'Christenen' is een naam voor katholieken en protestanten samen. Er zijn overeenkomsten en verschillen tussen christelijke godsdiensten.

De Opstand

De tijd van ongeveer 1570 tot 1580 is voor Buren verschrikkelijk. Om te beginnen is het oorlog. Vooral in de jaren 1572-1575 is er strijd tussen de troepen van Willem van Oranje en de Spanjaarden. De bewoners hebben daar veel van te lijden. Er wordt in Buren niet alleen gevochten, maar ook geplunderd en vernield.

Er komen nog meer rampen! In 1574 is er een overstroming en breekt de pest uit. Je hebt al gelezen dat er in 1575 een enorme brand was.

De Opstand gaat over wie er de baas is, maar ook over het geloof. Blijft Buren katholiek of wordt het protestants. In de jaren ± 1570-1580 wisselt dat een paar keer. In 1573 komt er een predikant, Clemens van Huekenhorst. Maar de Spanjaarden krijgen hem te pakken en zetten hem gevangen. De katholieken proberen het geloof te handhaven en dat lukt tijdelijk. In 1579 komt er een nieuwe predikant, Joannes Confluentius. Vanaf die tijd blijft de kerk protestants.

7. Welke kant heeft de graaf of gravin van Buren gekozen denk je?

Ik denk de kant van de katholieken/protestanten want

Kerk of paardenstal?

In 1575 gebruiken de Spaanse soldaten een deel van de kerk als kampement. Ze stallen er hun paarden en stoken er vuren.

Grafkelder

Onder het koor van de kerk is een grafkelder waar graven en gravinnen van Buren uit de 16e eeuw begraven liggen. Eeuwenlang zijn die graven vergeten geweest, maar in 1895 zijn ze weer ontdekt. Er staan vijf loden kisten met stoffelijke overschotten.

Na die ontdekking is er in de kerk een monument voor hen gekomen. De grafkelder is later afgesloten met een steen. Om het graf te openen is toestemming nodig van de **graaf van Buren**.

8. Weet je wie dat tegenwoordig is?

Maximiliaan en Anna van Egmond

Maximiliaan van Egmond (1509-1548), graaf van Buren, is een belangrijk man in het Europa van die tijd. Hij kan het goed vinden met de Duitse keizer Karel V en koning Hendrik VIII van Engeland.

Rijksmuseum Amsterdam

Rijksmuseum Amsterdam

RKD-Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis Den Haag

Maximiliaan heeft één kind: Anna (1533-1558). Zij erft alle bezittingen en de titel: gravin van Buren. Ze trouwt met Willem van Oranje.

Klassengesprek

Maximiliaan van Egmond, Anna van Egmond, Karel V, Hendrik VIII en Willem van Oranje.

Wie ken je uit je geschiedenisboek?
Wie hebben in Buren rondgelopen?
Hoe lang is dat ongeveer geleden?

Sint Lambertuskerk in Buren

Werkblad 7-8 op school

Geschiedenis

De kerk die nu in Buren staat, is in de middeleeuwen gebouwd. Als Maximiliaan van Egmond graaf van Buren is, staat de kerk er al meer dan een eeuw. Daarvoor was die plek ook al belangrijk voor het geloof, er stond een kapelletje.

In 1367 is de kapel gesloopt en vervangen door een kleine kerk. Die is vervolgens in fasen uitgebreid tot ongeveer het gebouw dat er nu nog staat.

Maximiliaan levert een bijdrage aan die verbouwingen. Hij haalt een Italiaanse architect, Pasqualini, naar Buren om de verdedigingswerken te verbeteren en het kasteel te verbouwen. Maximiliaan geeft hem ook opdracht de kerk-toren mooier te maken.

In 1575 verwoest een grote brand veel huizen in Buren. Ook de kerk en de toren worden zwaar beschadigd. Het werk van Pasqualini is voor een deel blijven staan.

1. Op de tekening zie je welk deel van de toren het werk van Pasqualini is. Kleur dat rood.

2. Wie heeft het bovenste deel van de toren gemaakt?

Wanneer?

1400

1500

1600

1700

1800

1900

2000

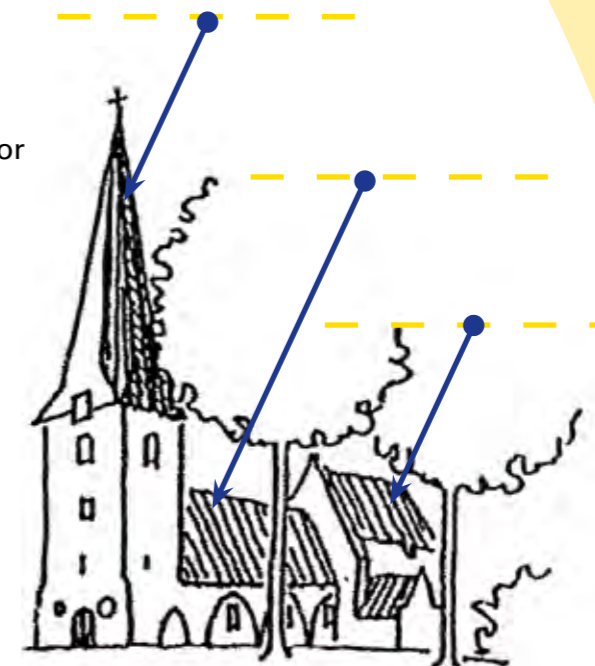
Toren, schip en koor

Middeleeuwse kerken zijn gebouwd voor katholieken. Ze hebben bijna altijd een toren, een schip en een koor. De toren zit aan de westkant. Aan de oostkant zit het koor. Het deel ertussen noem je het schip.

3. Vul bij de pijlen in: toren, koor, schip

4. Zet bij de tekening van de kerk van Buren ook pijlen met: 'toren', 'schip' en 'koor'.

5. Zie je iets bijzonders?

Katholiek en protestant

In **middeleeuwse, katholieke** kerken is het **koor** het belangrijkste deel van de kerk. Dat kun je goed zien want de vloer ligt hoger, de ramen zijn groot en er is een mooi plafond. Hier staat het **altaar**, een tafel met daarop kostbare voorwerpen. Bij diensten, zoals de heilige mis, voert een priester voorgeschreven handelingen uit. Er wordt gebeden en gezongen. Het **schip** is bestemd voor de gelovigen. Wie een plek dichtbij het koor heeft kan zien wat daar gebeurt, de anderen zien er weinig of niets van. In een katholieke kerk zie je verder veel versieringen: muurschilderingen, beelden en gekleurde glas-in-lood ramen.

Na de **Reformatie** zijn veel katholieke kerken door **protestanten** in gebruik genomen. Ze hebben de kerken aangepast aan hun godsdienst waarin het woord van God centraal staat. Het lezen uit de bijbel en de uitleg van die teksten is belangrijk. Daarom is de **preekstoel** centraal opgesteld zodat iedereen de predikant goed kan zien en horen. Bij de diensten wordt er naar de predikant geluisterd en samen gezongen. Er is ook een tafel, de **avondmaalstafel**, die gebruikt wordt bij de diensten. Protestanten houden van een sobere inrichting. Uit katholieke kerken die ze hebben overgenomen zijn de beelden verwijderd en muurschilderingen wit gemaakt.

6. Markeer alle jaartallen die op dit werkblad staan. Geef die jaartallen aan op de tijdbalk.

In welke eeuw gebeurde er erg veel?

Tussen _____ en _____ ; dat is de _____ eeuw.

Kleur de balk in en laat die eeuw extra opvallen.

* Op een apart blad papier kun je die eeuw verder uitwerken.